

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/164/2018
Identifikačné číslo spisu: 6604111547
Dátum vydania rozhodnutia: 19.11.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ladislav Górasz
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6604111547.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Z. bývajúceho vo I., zastúpeného Mgr. Jozefom Mochnackým, advokátom v Lučenci, T. G. Masaryka 14/A, proti žalovanej Sociálnej poisťovni, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta 8 a 10, o náhradu mzdy, ktorý spor bol vedený na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 17 C 55/2004, o dovolaniach strán sporu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 14. decembra 2016 sp. zn. 15 CoPr 9/2015, takto

rozhodol:

Dovolania žalobcu a žalovanej o d m i e t a.

Žiadnej zo strán nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Lučenec rozsudkom zo 16. októbra 2015 č. k. 17 C 55/2004-351 uložil žalovanej splnenie povinnosti zaplatiť žalobcovi 34 425,41 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške a zo súm uvedených vo výroku rozsudku. Žalobu vo zvyšku (o zaplatenie 16 822,68 eur spolu s príslušenstvom) zamietol. Rozhodnúť o trovách konania si súd prvej inštancie vyhradil v lehote 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Vychádzal z toho, že keďže právoplatným rozhodnutím súdu (rozsudkom Okresného súdu Lučenec zo 14. novembra 2008 č. k. 6 C 122/2003-249 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 16. marca 2011 sp. zn. 17 Co 141/2010) bolo určené, že žalovaná so žalobcom neplatne skončila pracovný pomer, a žalobca oznámil žalovanej, že trvá na tom, aby ho naďalej zamestnávala, vznikla žalovanej povinnosť, aby žalobcovi poskytla náhradu mzdy. Keďže ale celkový čas, za ktorý by sa mala žalobcovi poskytnúť náhrada mzdy presahoval deväť mesiacov, súd prvej inštancie na žiadosť žalovanej, s prihliadnutím na dôvody, pre ktoré sa žalobca nezapojil do práce, znížil náhradu mzdy na vo výroku uvedenú sumu a vo zvyšku žalobu o náhradu mzdy zamietol.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici, rozhodujúci o odvolaniach obidvoch strán sporu, rozsudkom zo 14. decembra 2016 sp. zn. 15 CoPr 9/2015 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým bola žaloba vo zvyšku, o zaplatenie 16 822,68 eur, zamietnutá. Odvolanie žalovanej odmietol a o trovách konania rozhodol tak, že žalovaná má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie odôvodnil odvolací súd tým, že napadnutým rozsudkom

priznaná náhrada mzdy je v okolnostiach prípadu primeraná. Podanie žalovanej označené ako vyjadrenie k odvolaniu žalobcu posúdil podľa jeho obsahu sčasti ako odvolanie, ktoré ale bolo podané oneskorene a preto ho odmietol.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali dovolania obidve strany sporu; žalobca ho napadol vo výroku, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie súdu prvej inštancie v jeho zamietajúcej časti a žalovaná v celom rozsahu.

4. Žalobca prípustnosť dovolania vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c/ CSP tvrdiac, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Dôvodil, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom posúdení okolností, ktoré viedli súdy k zníženiu náhrady mzdy, najmä okolností a dôvodov, z akých sa v čase, za ktorý by sa mu mala poskytnúť náhrada mzdy, nezapojil do práce. Súd mal podľa jeho názoru prihliadnúť pri rozhodovaní o rozsahu náhrady mzdy aj na iné okolnosti prípadu, najmä na dlhodobé protiprávne konanie žalovanej voči nemu.

5. Žalovaná v dovolaní tvrdí, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci «ktoré spočíva v nevyhodnotení námietky/nesprávnom vyhodnotení absolútnej neplatnosti právneho úkonu žalobcu, ktorým bolo priznanie prekludovaného práva žalobcovi, keď žalobca podal po uplynutí subjektívnej lehoty návrh na obnovu konania». Dôvodnosť dovolania (zrejme jeho prípustnosť, poznámka odvolacieho súdu) žalovaná vyvodzuje z ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ a b /CSP. V dovolaní tiež tvrdí, že proti rozsudku súdu prvej inštancie «nepodávala odvolanie, aj keď to súd druhej inštancie obsahovo ako odvolanie vyhodnotil».

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podali v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strany, ktoré sú zastúpené v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), resp. za ktorých koná zamestnanec, ktorý má právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 písm. b/ CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie obidvoch strán sporu treba odmietnuť.

7. Prípustnosť dovolania sa v novej právnej úprave v porovnaní s úpravou účinnou do 30. júna 2016 zásadným spôsobom zmenila. Právna úprava účinná od 1. júla 2016 nanovo a v porovnaní s predchádzajúcou úpravou odlišne (prísnejšie) formuluje náležitosti dovolania. Dovolacie konanie má od účinnosti Civilného sporového poriadku povahu typického „advokátskeho procesu“. Spracovaniu dovolania a celkovej kvalite zastupovania dovolateľa musí advokát nevyhnutne venovať zvýšenú pozornosť. Dovolací proces je v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou podstatne rigoróznejší a odborne náročnejší. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je teda kardinálne správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až § 435 CSP), a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní. Rovnaký záver platí v prípade, ak dovolateľom je právnická osoba, za ktorú koná zamestnanec (člen), ktorý má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

8. Žalobca zastáva názor, že jeho dovolanie je prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. c/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou dovolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad ustanovení Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj

procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním, nie o právnu otázku, ktorá podľa dovolateľa mala byť riešená. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

10. V danom prípade žalobca vytkol odvolaciemu súdu celý rad nesprávností, namietal, že jeho rozhodnutie nie je podložené náležitým zistením skutkových okolností významných pre správne právne posúdenie veci, kritizoval správnosť jeho právnych úvah a záverov, ničím však nevysvetlil, riešenie ktorej právnej otázky, dovolacím súdom dosiaľ rozdielne riešenej, zakladá prípustnosť jeho dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. c/ CSP.

11. Sama polemika strany podávajúcej dovolanie s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 písm. c/ CSP.

12. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní nevymedzí právnu otázku, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo minúť zákonom určený cieľ. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky nemôže dovolací súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávnych a hmotnoprávnych otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd; v opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP (napr. rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1 Cdo 98/2017, 3 Cdo 94/2018, 4 Cdo 95/2017). Úlohou dovolacieho súdu teda nie je vymedziť právnu otázku, ktorá podľa obsahu podaného dovolania je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne; zákonodarca túto povinnosť ukladá dovolateľovi. Žalobca v danom prípade túto (procesnú) povinnosť nesplnil.

13. Na adresu dovolania žalobcu treba znova pripomenúť (bod 8. tohto uznesenia), že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. c/ CSP je relevantná právna otázka, ktorá už bola dovolacím súdom riešená, pri jej riešení ale nedošlo k ustáleniu rozhodovacej praxe dovolacieho súdu preto, lebo jeho jednotlivé senáty zastávajú odlišné (rozdielne) právne názory, čo sa prejavuje v ich rozdielnom rozhodovaní.

14. V zmysle ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vtedy, keď dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c/ CSP, je povinný označiť rozhodnutia dovolacieho súdu, v ktorých dovolací súd o dovolateľom nastolenej právnej otázke rozhodoval rozdielne (pozri napr. rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1 Cdo 179/2017, 2 Cdo 37/2018, 3 Cdo 48/2018, 4 Cdo 21/2017, 6 Cdo 22/2017, 7 Cdo 25/2018, 8 Cdo 141/2017). Skutočnosť, že dovolateľ, ktorý vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, neuvedie rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré sú rozdielne, je dovolacím súdom považovaná za absenciu náležitostí dovolania v zmysle § 431 až § 435 CSP (pozri napr. rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1 Cdo 206/2016, 8 Cdo 141/2017, 8 Cdo 50/2017).

15. Žalobca v dovolaní poukazuje len na jedno rozhodnutie dovolacieho súdu, na jeho uznesenie z 9. júna 2010 sp. zn. 5 Cdo 42/2010, ktoré sa ale zaoberá otázkou neplatnosti skončenia pracovného pomeru z dôvodu jeho rozporu s dobrými mravmi, teda otázkou významnou pre iné spory (o určenie neplatnosti výpovedí), v ktorých sporoch bol žalobca úspešný a z výsledkov ktorých žalobca vyvodzoval svoje právo na náhradu mzdy.

16. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, a ako také ho odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP.

17. Rozsudok odvolacieho súdu napadla dovolaním aj žalovaná, a to v celom rozsahu, teda tak vo výroku, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie v jeho zamietajúcej časti, ako aj vo výroku, ktorým bolo jeho odvolanie odmietnuté.

18. Prípustnosť dovolania má vo všeobecnosti stránku objektívnu a subjektívnu. Objektívna stránka sa nevzťahuje na osobu konkrétneho dovolateľa a zohľadňuje (len) vecný aspekt tohto opravného prostriedku - či smeruje proti rozhodnutiu vykazujúcemu zákonné znaky rozhodnutia, proti ktorému je dovolanie prípustné (objektívna prípustnosť dovolania je vymedzená ustanoveniami § 420 a § 421 CSP). Subjektívna stránka prípustnosti dovolania sa naopak viaže na osobu konkrétneho dovolateľa a zohľadňuje osobný aspekt toho, kto podáva dovolanie - či je u neho daný dôvod, ktorý ho oprávňuje podať dovolanie. Skúmanie prípustnosti dovolania z hľadiska objektívneho nasleduje až po skúmaní subjektívnej stránky prípustnosti dovolania; pokiaľ dovolací súd dospeje k záveru, že dovolanie nie je subjektívne prípustné, nepristúpi už k skúmaniu prípustnosti dovolania z hľadiska ustanovení § 420 a § 421 CSP.

19. Podľa § 424 CSP môže dovolanie podať iba strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

20. V predmetnom spore prvým výrokom rozsudku odvolacieho súdu bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým bola žaloba vo zvyšku, o zaplatenie 16 822,68 eur, zamietnutá. Týmto rozhodnutím nebolo rozhodnuté v neprospech žalovanej, ktorá z tohto dôvodu teda nie je procesnou stranou oprávnenou na podanie dovolania.

21. Dovolania v časti smerujúcej proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým bolo jej odvolanie odmietnuté, žalobkyňa ničím neodôvodnila; v dovolaní dokonca tvrdí, že proti rozsudku súdu prvej inštancie «nepodávala odvolanie, aj keď to súd druhej inštancie obsahovo ako odvolanie vyhodnotil». Ak by ale bolo toto tvrdenie žalovanej opodstatnené (obsah jej podania z 11. decembra 2015, označené ako vyjadrenie k odvolaniu žalobcu, ale tomu vôbec nenasvedčuje, a teda dovolací súd správne vyhodnotil časť tohto podania ako odvolanie), žalovaná nemohla podať proti rozsudku odvolacieho súdu ani dovolanie.

22. Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že dovolanie bolo v danom prípade podané jednak osobou, ktorá nie je na podanie dovolania oprávnená, pretože (v zmysle vyššie uvedeného) žalovaná, nie je sporovou stranou v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané, a jednak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, resp. dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

23. Dovolací súd preto dovolanie žalovanej odmietol podľa § 447 písm. b/ a písm. f/ CSP.

24. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

25. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.